

ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД міста КИСВА
01601, м. Київ, вул. Командарма Каменєва, 8, корпус В

ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

12 березня 2012 року

9:56

№2а-1639/12/2670

Окружний адміністративний суд міста Києва у складі головуєчого судді Саніна Б.В., при секретарі судового засідання Карпенко Я.В. розглянувши у судовому засіданні адміністративну справу

за позовом Соломко Ірина Дмитрівна

до Апарату Верховної Ради України

про визнання протиправною відмови у наданні інформації на запит

за участю представників сторін:

від позивача Сушко О. А. (довіреність)

від відповідача Лаптієв А. М. (довіреність)

ВСТАНОВИВ:

08.02.2012 р. до судді Окружного адміністративного суду м. Києва Саніна Б.В. надійшов адміністративний позов Соломко І. Д. до Апарату Верховної Ради України, в якому просить суд:

1. Визнати протиправною відмову Апарату Верховної Ради України у наданні інформації на запит Соломко І. Д. від 22.12.2011 р.

2. Зобов'язати Апарат Верховної Ради України надати повну інформацію на зазначений запит, а саме:

✓ список помічників-консультантів народних депутатів України 6-го скликання (із розбивкою за прізвищами народних депутатів України);

✓ імена і прізвища помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічників-консультантів;

✓ суми заробітної плати за вересень і жовтень 2011 року помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічників-консультантів.

3. Визнати, що відмова у наданні інформації надана із порушенням вимог Закону України «Про доступ до публічної інформації», оскільки у ній не описаний порядок оскарження відмови.

Ухвалою Окружного адміністративного суду м. Києва від 08.02.2012 р. відкрито скорочене провадження в адміністративній справі та витребувано у позивача та відповідача необхідні документи.

24.02.2012 р. від представника відповідача надійшли пояснення на позовну заяву (вх. № 03-3/10759 від 23.02.2012 р.), в яких відповідач позов не визнає та просить суд у задоволенні позову відмовити.

Відповідно до ч. 4 ст. 183² Кодексу адміністративного судочинства України (надалі – КАС України), якщо за результатами розгляду поданого відповідачем заперечення суд прийде до висновку про неможливість ухвалення законного і обґрунтованого судового рішення без проведення судового засідання та виклику осіб, які беруть участь у справі, суд розглядає справу за загальними правилами цього Кодексу, про що постановляє ухвалу, яка не підлягає оскарженню.

Ухвалою Окружного адміністративного суду м. Києва від 24.02.2012 р. було призначено справу до судового розгляду на 12.03.2012 р. в зв'язку із неможливістю вирішення справи в скороченому провадженні.

В судове засідання з'явився представник позивача, який позовні вимоги підтримує в повному обсязі, просить позов задовольнити із підстав викладених в адміністративному позові, зокрема зазначає, що відповідач в порушення положень Закону України «Про доступ до публічної інформації» (надалі – Закон №2939) не надав відповідь позивачу на запит на інформацію від 22.12.2011 р.

В судове засідання з'явився представник відповідача, який позовні вимоги не визнає в повному обсязі, просить позивачу відмовити в задоволенні позову із підстав викладених в запереченнях, зокрема зазначає, що відповідачем було надано відповідь позивачу на його запит із дотриманням положень Закону №2939.

В судовому засіданні було оголошено вступну та резолютивну частину постанови, новий текст постанови було виготовлено та підписано 13.03.2012 р.

Розглянувши наявні в матеріалах докази, заслухавши пояснення сторін, всебічно і повно з'ясувавши всі фактичні обставини справи на яких ґрунтується позов, оцінивши докази які мають юридичне значення для розгляду справи і вирішення спору по суті, суд дійшов висновку про наявність підстав для часткового задоволення позову з огляду на наступне.

Відповідно до преамбули Закону №2939, цей Закон визначає порядок здійснення та забезпечення права кожного на доступ до інформації, що знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації, визначених цим Законом, та інформації, що становить суспільний інтерес.

Частиною 1 ст.1 Закону №2939 передбачено, що публічна інформація - це відображена та задокументована будь-якими засобами та на будь-яких носіях інформація, що була отримана або створена в процесі виконання суб'єктами владних повноважень своїх обов'язків, передбачених чинним законодавством або яка знаходиться у володінні суб'єктів владних повноважень, інших розпорядників публічної інформації визначених цим Законом.

Відповідно до п.1 ч.1 ст.13 Закону №2939 розпорядниками інформації для цілей цього Закону визнаються: суб'єкти владних повноважень - органи державної влади, інші державні органи, органи місцевого самоврядування, органи влади Автономної Республіки Крим, інші суб'єкти, що здійснюють владні управлінські функції відповідно до законодавства та рішення яких є обов'язковими для виконання; юридичні особи, що фінансуються з державного, місцевих бюджетів, бюджету Автономної Республіки Крим, - стосовно інформації щодо використання бюджетних коштів; особи, якщо вони виконують делеговані повноваження суб'єктів владних повноважень згідно із законом чи договором, включаючи надання освітніх, оздоровчих, соціальних або інших державних послуг, - стосовно інформації, пов'язаної з виконанням їхніх обов'язків; суб'єкти господарювання, які займають домінуюче становище на ринку або наділені спеціальними виключними правами, або є природними монополіями, - стосовно інформації щодо умов постачання товарів та послуг та цін на них.

При цьому, в ч.1, ч.2 та ч.4 ст.19 Закону №2939 вказано, що запит на інформацію - це прохання особи розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні. Запитувач має право звернутися до розпорядника інформації із запитом на інформацію незалежно від того, стосується інформація його особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту. Письмовий запит подається в довільній формі. При цьому, п.2 ч.1 ст.6 Закону №2939 передбачено, що доступ до інформації забезпечується шляхом надання інформації за запитами на інформацію.

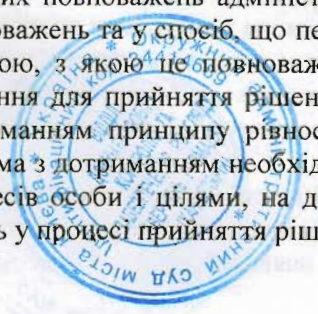
22.12.2011 р. позивачка звернулась до Апарату Верховної Ради України із запитом на інформацію, в якій просила надати наступну інформацію:

- ✓ список помічників-консультантів народних депутатів України 6-го скликання (із розбивкою прізвищами народних депутатів України);
- ✓ імена і прізвища помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічника консультанта;
- ✓ суми заробітної плати за вересень і жовтень 2011 р. помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічника-консультанта.

Положеннями ч.1 та ч.2 ст.20 Закону №2939 зазначено, що розпорядник інформації має надати відповідь на запит на інформацію не пізніше п'яти робочих днів з дня отримання запиту. У разі якщо запит на інформацію стосується інформації, необхідної для захисту життя чи свободи особи, щодо стану довкілля, якості харчових продуктів і предметів побуту, аварій, катастроф, небезпечних природних явищ та інших надзвичайних подій, що сталися або можуть статись і загрожують безпеці громадян, відповідь має бути надана не пізніше 48 годин з дня отримання запиту.

28.12.2011 р. відповідачем було направлено позивачці лист №20-61/4249, в якому повідомили, що народні депутати самостійно визначають кількість помічників-консультантів та їх підбір, а також вказали на утримання помічників-консультантів передбачено 18 000 грн. на місяць (або 216 000 грн. на рік). Крім того, відповідач вказав, що списки помічників-консультантів народних депутатів України відносяться до конфіденційної інформації про особу, що захищена законом, та яка не може бути надана згідно з положеннями п.2 ч.1 ст.22 Закону №2939.

Відповідно до ч.3 ст.2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийняті (вчинені) вони: на підставі, у межі повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України; з використанням повноважень з метою, з якою це повноваження надано; обгрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); безсторонньо (неупереджено); добросовісно; розсудливо; дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи несправедливій дискримінації; пропорційно; зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Порядок роботи Верховної Ради України встановлюється Конституцією України та законом про регламент Верховної Ради України (ч. 4 ст. 82 Конституції України).

Згідно положень ст. 7 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» органом, який здійснює правове, наукове, організаційне, документальне, інформаційне, кадрове, фінансово-господарське, матеріально-технічне, соціально-побутове та інше забезпечення діяльності Верховної Ради, народних депутатів України є Апарат Верховної Ради України, який за своїм статусом є юридичною особою та діє на підставі Положення про Апарат Верховної Ради України.

Положенням про Апарат Верховної Ради України, затвердженим розпорядженням Голови Верховної Ради України №459 від 31.05.2000р., встановлено, що Апарат Верховної Ради України є органом, який здійснює правове, наукове, організаційне, документальне, інформаційне, кадрове, фінансово-господарське, матеріально-технічне, соціально-побутове та інше забезпечення діяльності Верховної Ради України, народних депутатів України (пункт 1 Розділу 1 Положення). При цьому, п.2 вказаного Положення передбачено, що Апарат Верховної Ради України у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради України, Регламентом Верховної Ради України, розпорядженнями Голови Верховної Ради та Керівника Апарату, а також цим Положенням.

В той же час, суд приймає до уваги п.1 розпорядження Голови Верховної Ради України №393 від 11.05.2011 р. «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Апараті Верховної Ради України», відповідно до якого Апарат Верховної Ради України є розпорядником публічної інформації стосовно інформації що була отримана або створена в процесі реалізації Верховною Радою України, її органами повноважень, передбачених законодавчими актами, та яка знаходиться у володінні Апарату Верховної Ради України; що була отримана або створена Апаратом Верховної Ради України в процесі забезпечення діяльності Верховної Ради України та її органів, та яка знаходиться у володінні Апарату Верховної Ради України.

Водночас, в абз.4 п.1 розпорядження Голови Верховної Ради України №393 від 11.05.2011 р. «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Апараті Верховної Ради України», передбачено що Апарат Верховної Ради України не є розпорядником інформації за запитами на інформацію стосовно інформації, яка може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних або потребує створення в інший спосіб.

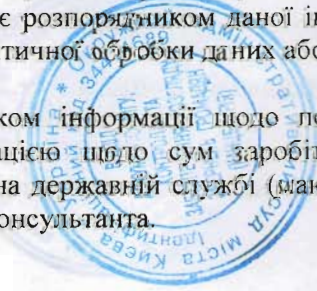
Відповідно до ч.1 ст.34 Закону України «Про статус народного депутата України» (надалі – Закон №2790), передбачено право народного депутата мати до 31 помічника-консультанта. В ч.3 ст.34 Закону №2790 помічники-консультанти народного депутата перебувають у штаті державних підприємств, установ, організацій або за заявою народного депутата прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до виконавчих комітетів відповідного органу місцевого самоврядування, а у містах Києві та Севастополі до секретаріатів міських рад. При цьому, на чотирьох помічників-консультантів народного депутата поширюється дія Закону України «Про державну службу», їм присвоюється не вище ніж сьомий ранг державного службовця четвертої категорії, вони прикріплюються для кадрового та фінансового обслуговування до Апарату Верховної Ради України або до виконавчих апаратів органів місцевого самоврядування (ч.3 ст.34 Закону №2790).

Таким чином, в судовому засіданні було встановлено, що не спростовано представником позивача, що помічники-консультанти народного депутата, можуть перебувати як у штаті державних підприємств, установ, організацій, так і знаходиться на кадровому обліку та на фінансову обслуговуванні в Апараті Верховної Ради України або виконавчих апаратів органів місцевого самоврядування.

При цьому ні в Законі №2790, ні в Положенні про Апарат Верховної Ради України, затвердженим розпорядженням Голови Верховної Ради України №459 від 31.05.2000р., ні в Положенні про помічника-консультанта народного депутата України, що затверджений постановою Верховної Ради України №379/95 від 13.10.1995 р. не зазначено обов'язок помічників-консультантів народних депутатів ставати на кадровий облік в Апараті Верховної Ради України. Аналогічно, в вищевказаних нормативно-правових актах не зазначено обов'язок Апарату Верховної Ради України обліковувати та уніфікувати інформацію про помічників-консультантів народних депутатів.

Отже, суд приймає до уваги посилання відповідача на абз.4 п.1 розпорядження Голови Верховної Ради України №393 від 11.05.2011 р. «Про забезпечення виконання Закону України «Про доступ до публічної інформації» в Апараті Верховної Ради України», як на доказ що він не є розпорядником даної інформації, оскільки така інформація може бути отримана шляхом узагальнення, аналітичної обробки даних або потребує створення в інший спосіб.

Як наслідок, Апарат Верховної Ради України не є розпорядником інформації щодо помічників-консультантів народних депутатів України та не володіють інформацією щодо сум заробітних плат помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічника-консультанта.

Суд приймає до уваги, посилання позивача на ст.32 Конституції України, відповідно до якої ніхто не може зазнавати втручання в його особисте і сімейне життя, крім випадків передбачених Конституцією України. Не допускається збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

У Рішенні Конституційного Суду України №2-рп/2012 від 20.01.2012 р. у справі за конституційним поданням Жашківської районної ради Черкаської області щодо офіційного тлумачення положень ч.1, ч.ст.32, ч.2, ч.3 ст.34 Конституції України. В резолютивній частині вказаного рішення зазначено, що:

✓ інформацією про особисте та сімейне життя особи є будь-які відомості та/або дані про відносини немайнового та майнового характеру, обставини, події, стосунки тощо, пов'язані з особою та членами її сім'ї за винятком передбаченої законами інформації, що стосується здійснення особою, яка займає посаду пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень. Така інформація про особу є конфіденційною;

✓ збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди державою, органами місцевого самоврядування, юридичними або фізичними особами є втручанням в особисте та сімейне життя. Таке втручання допускається винятково у випадках, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та прав людини.

Таким чином, Рішенням Конституційного Суду України №2-рп/2012 від 20.01.2012 р. чітко вказано, що інформація про особисте та сімейне життя особи, зокрема будь-які відомості та/або дані про відносини немайнового та майнового характеру, обставини, події, стосунки тощо, пов'язані з особою та членами її сім'ї, є конфіденційною інформацією. Винятком можуть бути лише випадки, які передбачені законами інформації, що стосується здійснення особою, яка займає посаду, пов'язану з виконанням функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень.

Однак, як вбачається із положень ст.34 Закону №2790 та Положення про помічника-консультанта народного депутата України, що затверджений постановою Верховної Ради України №379/95 від 13.10.1997 р., що не спростовано представником позивача, на помічника-консультанта народного депутата покладається виконання функцій держави або органів місцевого самоврядування, посадових або службових повноважень.

Водночас, відповідно до ст.7 Закону №2939, конфіденційна інформація - інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов.

Відповідно до ч.1 та ч.2 ст.11 Закону України «Про інформацію» інформація про фізичну особу (персональні дані) - відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована. Не допускаються збирання, зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту та захисту прав людини. До конфіденційної інформації про фізичну особу належать, зокрема, дані про її національність, освіту, сімейний стан, релігійні переконання, стан здоров'я, а також адреса, дата і місце народження.

Рішенням Конституційного Суду України №5-зп від 30.10.1997 р. у справі щодо офіційного тлумачення статей 3, 23, 31, 47, 48 Закону України «Про інформацію» та статті 12 Закону України «Про прокуратуру» (справа К. Г. Устименка) визначено, що забороняється не лише збирання, а й зберігання, використання та поширення конфіденційної інформації про особу без її попередньої згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в інтересах національної безпеки, економічного добробуту, прав та свобод людини. До конфіденційної інформації, зокрема, належать свідчення про особу (освіта, сімейний стан, релігійність, стан здоров'я, дата і місце народження, майновий стан та інші персональні дані).

Більше того, відповідно до ст.2 та ст.5 Закону України «Про захист персональних даних» персональні дані, а саме відомості чи сукупність відомостей про фізичну особу, яка ідентифікована або може бути конкретно ідентифікована, за режимом доступу є інформацією з обмеженим доступом.

Як наслідок, суд дійшов висновку, що не спростовується представником позивача, що інформація про заробітні плати помічників-консультантів народних депутатів України, які перебувають на державній службі (мають статус державного службовця) у зв'язку з виконанням ними функцій помічника-консультанта обліковуються в Апараті Верховної Ради України є конфіденційною інформацією.

Відповідно до п.2 ч.1 ст.22 Закону №2939, розпорядник інформації має право відмовити в задоволенні запиту в тому випадку, якщо інформація, що запитується, належить до категорії інформації з обмеженим доступом відповідно до ч.2 ст.6 цього Закону. При цьому, в п.4 ч.4 ст.22 Закону №2939 передбачено, що відмові в задоволенні запиту на інформацію має бути зазначено порядок оскарження відмови.

Водночас, як вбачається із матеріалів справи, відповідач надавши відмову в наданні інформації в листі №20-61/4249 від 28.12.2011 р., в розумінні положень п.2 ч.1 ст.22 Закону №2939, не роз'яснив про порядок оскарження такої відмови.

Як наслідок, відповідачем не отримано положень п.4 ч.4 ст.22 Закону №2939, а тому посилання представника позивача про недотримання відповідачем форми відмови є обгрунтованими.

Відповідно до ч.1 ст.2 КАС України, передбачено, що завданням адміністративного судочинства є захист прав, свобод та інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб у сфері публічно-правових відносин від порушень з боку органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їхніх посадових і службових осіб, інших суб'єктів при здійсненні ними владних управлінських функцій на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень, шляхом справедливого, неупередженого та своєчасного розгляду адміністративних справ.

Частиною 1 ст.9 КАС України встановлено, що суд при вирішенні справи керується принципом законності, відповідно до якого органи державної влади, органи місцевого самоврядування, їхні посадові і службові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

При цьому, одним із головних принципів адміністративного судочинства є змагальність (ст.7 та ст.11 КАС України). Відповідно до ч.1 ст.11 КАС України, розгляд і вирішення справ в адміністративних судах здійснюються на засадах змагальності сторін та свободи в наданні ними суду своїх доказів і у доведенні перед судом їх переконливості.

Частиною 1 ст.71 КАС України встановлено, що кожна сторона повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених ст.72 цього Кодексу.

Статтею 159 КАС України встановлено, що судові рішення повинно бути законним і обгрутованим. Законним є рішення, яке ухвалене судом відповідно до норм матеріального права при дотриманні норм процесуального права. Обгрутованим є рішення, ухвалене судом на підставі повно і всебічно з'ясованих обставин в адміністративній справі, підтверджених тими доказами, які були досліджені в судовому засіданні.

З огляду на вищевказане суд дійшов висновку про наявність підстав для часткового задоволення позовних вимог, та визнати, що відмова відповідача №20-61/4349 від 28.12.2011 р. надана позивачці із недотриманням положень п.4 ч.4 ст.22 Закону №2939, оскільки у даній відмові не вказано порядок оскарження такої відмови.

Відповідно до ч.1 ст.94 КАС України, якщо судові рішення ухвалене на користь сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, суд присуджує всі здійснені нею документально підтверджені судові витрати з Державного бюджету України (або відповідного місцевого бюджету, якщо іншою стороною був орган місцевого самоврядування, його посадова чи службова особа). При цьому, в ч.3 ст.94 КАС України, передбачено, якщо адміністративний позов задоволено частково, судові витрати, здійснені позивачем, присуджуються йому відповідно до задоволених вимог.

Керуючись положеннями ст.2, ст.17, ст.71, ст.86, ст.158-163, ст.167, ст.171, ст.254 КАС України, суд, -

ПОСТАНОВИВ:

- 1. Позовні вимоги Соломко Ірини Дмитрівни до Апарату Верховної Ради України задовольнити частково.
- 2. Визнати що Апаратом Верховної Ради України було надано відмову Соломко Ірині Дмитрівні на запит на інформацію від 22.12.2011 р. із недотриманням положень п.4 ч.4 ст.22 Закону №2939, зокрема в листі Апарату Верховної Ради України №20-61/4349 від 28.12.2011 р. не зазначено порядок оскарження відмови.
- 3. В іншій частині позовних вимог Соломко Ірини Дмитрівни відмовити.
- 4. Судові витрати в розмірі 10 (десять) грн. 00 коп. присудити на користь Соломко Ірини Дмитрівни із асигнувань Державного бюджету за зобов'язаннями Апарату Верховної Ради України.

Постанова набирає законної сили у порядку, встановленому в ст.254 КАС України та може бути оскаржена до апеляційного суду в порядку та строки, визначені ст.ст.185-187 КАС України.

Суддя

Б. В. Санін

